

TANTÁRGYI ADATLAP

Társadalmi kommunikáció

BMEGT43A200

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Társadalmi kommunikáció

Azonosító

BMEGT43A200

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
dr. Hamp Gábor	egyetemi docens	hamp.gabor@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy weblapja

edu.gtk.bme.hu

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány alapszak BA**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2026.01.28.) az 580011/06/2026 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2026.01.28-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja, hogy a hallgatók felismerjék és értelmezni tudják a társadalom kommunikációs természetét, valamint megértsék, hogyan épülnek fel a társadalmi cselekvések kommunikációs struktúrái. A kurzus elméleti és gyakorlati megközelítése ötvözi a klasszikus cselekvéseméleti, normatív és játékelméleti nézőpontokat. A hallgatók megismerik a társadalmi cselekvés alapfogalmait (norma, érték, érdek, racionalitás, hatalom, konszenzus, konfliktus), és képessé válnak ezek alkalmazására konkrét társadalmi jelenségek elemzése során. A kurzus csoportos projekt munkán keresztül fejleszti az önálló adatgyűjtés, az értelmező elemzés és az együttműködés készségét, miközben a hallgatók megtanulják a társadalmi kooperáció, a reciprocitás és a normaképződés dinamikáinak játékelméleti értelmezését is.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismerik a társadalmi és kommunikációs jelenségek vizsgálatához szükséges alapfogalmakat és elméleti kereteket.
2. Áttekintéssel rendelkeznek a társadalmi intézmények (jog, nyelv, vallás stb.) és a kommunikáció szabályozási rendszereiről.
3. Megértik a társadalmi cselekvés, a norma, a hatalom, a racionalitás és a kultúra fogalmainak kapcsolatait.

Képesség

1. Képesek társadalmi és kommunikációs problémák felismerésére, elemzésére és megoldására.
2. Képesek tudományos szövegek feldolgozására, szakirodalomkutatásra és érvelő írásművek készítésére.
3. Képesek racionális vitákban és érvelési helyzetekben részt venni, önálló, kritikus döntéseket hozni.

Attitűd

1. Nyitottak a társadalmi változások, innovációk és eltérő kulturális hagyományok megértésére.
2. Törekednek a szakmai és etikai normák betartására, valamint a demokratikus és jogállami értékek képviselésére.

Önállóság és felelősség

1. Képesek önállóan szervezni és értékelni szakmai feladataikat.
2. Nyitottak az önfejlesztésre, önkritikára és konstruktív együttműködésre.
3. Felelős, tudatos társadalmi jelenlétet képviselnek szakmai közegben.

Oktatásmódszertan

A kurzus oktatása előadás és szemináriumi elemek kombinációjára épül. Az órákon az elméleti ismeretek feldolgozása rövid tanári bevezetésekkel, közös fogalomértelmezéssel és példák elemzésével történik. A kurzus egyik kulcseleme a csoportmunka, amely során a hallgatók társadalmi jelenségeket dokumentálnak, értelmeznek és bemutatnak. A kurzus módszertana egyaránt fejleszti a rendszerszintű gondolkodást, az önálló kutatási készségeket, valamint az érvelő és reflektív kommunikációt. Az oktatás során hangsúlyt kap az empirikus és elméleti szemlélet integrálása, a játékelméleti modellek alkalmazása, valamint az etikai és társadalomkritikai reflexió. A kurzus tanuláscentrikus: a hallgatók aktivitása, kérdésselvetése és elemző hozzájárulása a tanulási folyamat szerves része.

Tanulástámogató anyagok

- A kurzus tanulástámogató anyagai elsősorban különböző műfajú és funkciójú szövegekből állnak, amelyek a társadalmi kommunikáció gyakorlati és elméleti aspektusait szemléltetik. Az órákon ezek önálló vagy közös elemzéssel, vitával, valamint írásos reflexióval kerülnek feldolgozásra. A tanulási folyamatot kiegészítik digitális források, esettanulmányok, vizuális és audiovizuális anyagok, valamint szimulációs feladatok, amelyek a társadalmi interakciók és döntési helyzetek elemzését támogatják. A hallgatók számára ajánlott továbbá a kapcsolódó tudományos cikkek és kézikönyvek használata, valamint a saját kutatási érdeklődésükhöz illeszkedő források önálló feltérképezése.
- The course materials include a diverse selection of texts of various genres and functions, illustrating both theoretical and practical aspects of social communication. These are explored through individual and collaborative analysis, classroom discussion, and written reflection. The learning process is complemented by digital resources, case studies, visual and audiovisual materials, and simulation exercises designed to model and analyze social interactions and decision-making contexts. Students are also encouraged to engage with relevant scholarly readings, handbooks, and independently identified sources aligned with their specific research interests.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A kurzus értékelése folyamatos teljesítményre épül. A hallgatók előrehaladását az órai aktivitás, a szemináriumi részvétel, az önálló és csoportos feladatok, valamint az írásos beadandók minősége alapján mérjük. A kurzus során a hallgatók egy kiscsoportos projektmunkát készítenek, amely egy társadalmi kommunikációs jelenség elemzését és interpretációját tartalmazza. A projekt szóbeli bemutatása a félév végén történik. A tanulási folyamat szerves része az önreflexió, az írásos és szóbeli visszajelzés, valamint a kritikai vitakészség fejlesztése. A zárthelyi vagy vizsga jellegű számonkérés helyett az értékelés a folyamatos munkára és a kompetenciafejlődésre helyezi a hangsúlyt.

Teljesítményértékelési módszerek

Órai aktivitás és részvétel Az órákon való jelenlét, hozzászólások, csoportos munka, reflektív jelenlét Egyéni írásos feladatok, írásbeli vizsga Rövid elemzések, reflexiók, szövegértelmezések az adott témákhoz kapcsolódva Csoportos projektmunka Egy társadalmi kommunikációs jelenség dokumentálása, elemzése és értelmezése Szóbeli prezentáció A csoportos projekt bemutatása a félév végén

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- Órai aktivitás és részvétel: 5
- Egyéni írásos feladatok, írásbeli vizsga: 25
- Csoportos projektmunka: 15
- Szóbeli prezentáció: 5
- összesen: 50

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- Vizsga: 50

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az órák rendszeres látogatása, max. 3 alkalom hiányzás.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	95
Jeles	85–94
Jó	70–84
Közepes	60–69
Elégséges	50–59
Elégtelen	0–49

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét mindig a hatályos TVSZ szabályozza. Az évközi számonkérés és a prezentáció pótlására a pótlási időszakban van lehetőség.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	56
házi feladat elkészítése	10
önálló feladatok elkészítése	50
vizsgára felkészülés	34
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőt véleményezése után jóváhagyta dr. Szandi-Varga Péter oktatási dékánhelyettes 2025.12.08.-án. Érvényes 2025.12.08.-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

1. Bevezetés: a társadalmi kommunikáció fogalma és tárgya. A kommunikáció mint társadalmi cselekvés; fogalmi előfeltételek, történeti és elméleti kontextus. 2. A társadalom kommunikációs szerkezete. Rendszerszemlélet, kölcsönhatás, hálózati logika; a kommunikáció mint társadalomszervező erő. 3. A cselekvéseméleti alapok. Weber, Parsons, Habermas: cselekvés, norma és racionalitás viszonya. 4. A kommunikációs racionalitás és a konszenzus fogalma. A megértésre irányuló kommunikáció; normák, érvényesség, diskurzusetika. 5. Társadalmi normák és együttműködés. A normaképződés folyamata, társadalmi konvenciók, reciprocitás és bizalom. 6. Játékelmélet és társadalmi interakciók. A döntési helyzetek modelljei, stratégiai viselkedés és kooperáció. 7. Kommunikációs mezők és intézmények. Nyilvánosság, média, politika, tudomány – kommunikációs formák és hatalmi viszonyok. 8. A nyelv mint társadalmi intézmény. Nyelvhasználat, jelentés és normativitás; a nyelv performatív és szabályalkotó szerepe. 9. Társadalmi konfliktus és kommunikáció. Érdekellettek, hatalmi diskurzusok, a kommunikáció torzulásai és korrekciói. 10. A kulturális kommunikáció dimenziói. Szimbólumrendszerek, értékek, hagyományok és identitásformák közvetítése. 11. Digitális kommunikáció és társadalmi tér. Online közösségek, algoritmikus nyilvánosság, poszt-normatív együttműködés. 12. Empátia, etika és társadalmi felelősség. Kommunikációs viselkedés és morális döntéshozatal; a felelős diskurzus feltételei. 13. Projektmunka: esettanulmányok és elemzési módszerek. Csoportos munka konkrét társadalmi kommunikációs jelenségeken. 14. Összegzés és prezentációk. A félév során kidolgozott projektek bemutatása és reflexív értékelése.

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Szociológia és Kommunikáció Tanszék vezetője hagyja jóvá.